

**BALATONKENESEI PILINSZKY
JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020. MÁJUS 1.

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS

1. A művészeti nevelés irányelvei

1. Az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, a táncművészet, valamint a képző- és iparművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az egységesítést szolgáló közös alagra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat és tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.
2. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, valamint a képző- és iparművészeti műveltség megalapozásához. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

2. A művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. Az alapfokú művészetoktatás elősegíti a teljes emberré válást, a közösségformálást, a szociokulturális hátrány csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, az önkifejezést, az örömet jelentő alkotás lehetőségét, valamint a tehetséggondozást.
2. A művészeti tevékenység, mint minden tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, valamint a képző- és iparművészetben ötvöződnek.
3. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

4. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, amelyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.
5. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.
6. A művészeti nevelés nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó tanulót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, erősítse a közösséghez való kötődését, megmutassa a kisebbség értékeit.

3. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja

A követelmény és tantervi program a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai iskolájában az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

A követelmény és tantervi program határozza meg azon kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják.

Az alapfokú művészeti iskolának legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyama van. Az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon folyhat, intézményünkben zeneművészet, képző- és iparművészet, valamint táncművészet ágakban.

A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

4. Az alapfokú művészetoktatás követelményrendszerének értelmezése

1. E dokumentum a teljesítendő, elvárható követelmények tartalmát, mélységét az egyes szakaszok végére tervezi. A követelmények az alapfok és a továbbképző évfolyam befejezésére írják elő a tanulóktól elvárható alapvető tudást, ezzel lehetőséget kíván adni

a tanulók tudásának elmélyüléséhez, az egyéni fejlődési különbségek, gyorsabb vagy lassúbb tanulási tempó figyelembevételéhez.

2. A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg a követelményszinteket.
3. A követelmények meghatározásának célja az, hogy a különböző intézményekben azonosan érvényesüljenek az elvárások. A követelmények jelzik azokat a feladatokat és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.
4. A követelmények az egyes tanszakokon az adott szakaszokban (alapfok, továbbképző) a tanulók elérendő tudását, készségintéjét határozzák meg. A szintek eléréséhez a helyi tantervekben a rugalmasság és differenciálás elvét célszerű érvényesíteni. Természetesen a követelmények és a tananyag elválaszthatatlan egységet alkot, egymást erősítve eredményez tartós, hatékony tudást. Az ellenőrzés, értékelés folyamatának alapjait is a két szakasz végére elérendő követelmények határozzák meg.
5. A követelmény és tantervi program kötelező jellege azt jelenti, hogy a különböző helyi tantervekben olyan tananyagokat, tevékenységeket kell előtérbe állítani, amelyek megalapozzák az általános és részletes követelményeket. /3/2011(I.26.) NEMFI rendelet/

5. Tanulói jogviszony a művészeti iskolában

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. Az iskola tanulói azok az 5 év felettek, akik a beiratkozási lapon jelentkeztek az adott évfolyamra. A beiratkozott tanulók térítési-, vagy tandíjat fizetnek félévente, október 15-ig, illetve február 15-ig, melynek mértékét a fenntartó szabályzatban határozza meg.

A jogszabály az előképző évfolyamokon minimum kettő, az alap és továbbképző évfolyamokon heti négy foglalkozás felvételét írja elő.

Az intézmény biztosítja, hogy a tanuló családja anyagi helyzetétől függően, részben, vagy egészben mentesüljön a törvényben meghatározott, a tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy fizetési kötelességének részletekben tegyen eleget.

A térítési –és tandíjfizetés rendjét a továbbiakban az iskola Házirendje, illetve a mindenkor hatályos térítési és tandíjfizetési szabályzat tartalmazza.

Felvétel: Az iskola mindenki számára nyitott.

A táncművészeti és a képzőművészeti ágon felvételi vizsgát nem szervezünk, viszont a szintfelmérés és a csoportbeosztás miatt vizsgáljuk a leendő tanulók alapkészségeit, néptánc esetén fizikai állapotát. A csoportbeosztás alapja a tanulók életkora, tánctechnikai és fizikai fejlettsége.

A **zeneművészeti ágon** a beiratkozást felvételi meghallgatás előzi meg.

Minimum követelmény:

A felvételiző ritmus- és dallamérzéke megfelelő, fejleszhető legyen, érezze a dallamirányt, rövid dallamokat képes legyen visszaénekelni. Hangszeres szakokra való jelentkezés esetén a hangszeres tanár tesz javaslatot a gyermek manuális alkalmasságára. A hangszerválasztást bemutatók előzik meg az előképzős csoportok számára.

Az intézményi szolgáltatások igénybe vételének javaslata:

Előképző	az általános iskola 1. osztályától, esetleg az óvoda nagycsoportjától
Hangszer 1. osztály:	az általános iskola 2.- 3. osztályától
Csoportos alapfok	az általános iskola 2.- 3. osztályától

Csoportlétszámok

Az oktatás csoportokban (néptánc, festészet, vizuális alapismeretek), illetve egyénileg (hangszer) folyik. Egy-egy csoport minimum 10 maximum 20 (táncművészeti ágon max.20) fős lehet, (szolfézs csoport esetén minimum 8, maximum 15), ettől való eltérésre az igazgató adhat engedélyt.

5.1 Beiratkozás

A beiratkozás, illetve a felvételi időpontja: június első 2 hete

Pótbeiratkozás, illetve a pótfelvételi időpontja: szeptember első két hete

5.2 Belépés felsőbb évfolyamokra

Más művészeti iskolából érvényes bizonyítvány alapján felvesszük a tanulót (átjárhatóság biztosítása). Magántanártól jövő növendék előzetes meghallgatás után a szaktanárok javaslata alapján kerül osztálybesorolásba.

Az igazgató engedélyével a művészeti iskola két évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.

5.3 A tanulói jogviszony megszűnése

A tanulói jogviszony normális esetben az alapfok vagy a továbbképző elvégzése után szűnik meg.

Rendkívüli esetben (tanév közben) a megszűnés időpontja a tanuló vagy kiskorú növendék esetén szülője írásbeli nyilatkozata, kiiratkozása esetén, valamint ha a térítési díjat a félévi, illetve az év végi vizsgáig nem fizeti be.

A tanulói jogviszonyra vonatkozó egyéb rendelkezéseket a Házirend és az SZMSZ tartalmazza (pl. súlyos fegyelmi vétség).

6. A tanuló értékelésének formái

6.1 Szorgalom értékelés

A szorgalom minősítése az egyéni tevékenységek alapján történik.

A tanuló életkorát, képességeit és életkörülményeit figyelembe véve határozzuk meg – minden esetben – a szorgalom érdemjegyet.

A szorgalom értékelésében alapvető a növendék a tanuláshoz, gyakorláshoz való viszonya. A szorgalom értékelése havonta, félévkor és év végén történik. A félévi és az év végi értékelés összegző jellegű.

A szorgalomra adott érdemjegy, osztályzat a követelmények figyelembevételével fejezi ki a tanulmányi tevékenységhez való viszonyt.

A tanulók szorgalmának értékelését az öt tanító pedagógusok közösen végzik. Az érdemjegyekről a tanulókat és a kiskorú tanulók szüleit rendszeresen értesíteni kell.

A szorgalom értékelésének formái:

Szóbeli és írásbeli dicséretetek. A naplóba és ellenőrzőbe beírt érdemjegyek, a félévi és év végi osztályzatok.

A tanuló szorgalmának értékelése, követelményei:

- Példás: (5), ha a tanuló
  - tanulmányi munkája céltudatos, törekvő, igényes
  - felkészülése igényes, rendszeres
  - a tanórákon aktívan részt vesz.
- Jó (4), ha a tanuló
  - tanulmányi munkája törekvő
  - a tanórán figyelme elkalandozik
  - felkészülése nem teljes
  - néha ösztökélni kell
  - ösztönzésre dolgozik
  - az óráról többször késik.
- Változó (3), ha a tanuló
  - tanulmányi munkája ingadozó
  - felkészülése rendszertelen
  - felszerelése gyakran hiányos
  - 1-3 igazolatlan órája van.
- Hanyag (2), ha a tanuló
  - tanulmányi munkája lassú, szétszórt
  - munkája, gyakorlása megbízhatatlan, gondatlan
  - háromnál több igazolatlan órája van.

6.2 Tantárgyi értékelés

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli. A félévi és év végi osztályzatokat az érdemjegyek alapján határozza meg. A tanév során a bemutatókon, pályázatokon, kiállításokon való szereplés is értékelhető.

Az elméleti tárgyak számonkérési módja szóbeli és írásbeli forma. A tanulók munkáját félévkor ellenőrzőben, év végén bizonyítványban osztályzattal minősítjük. Az előképző évfolyamokon félévkor és év végén szöveges értékelés van.

A havonkénti értékeléstől pedagógiaileg indokolt esetben a tanár eltekinthet. Az érdemjegyet szóbeli értékeléssel egészíti ki, indokolja a tanár, így kerekébbé válik a tanár-diák párbeszéd, fejlődik a tanuló önkritikai érzéke, ez a demokratizálódási folyamathoz is hozzájárul. Az érdemjegyekről a szülőt az ellenőrző könyv útján tájékoztatjuk.

Félévkor és az év végén az osztályzatokról – a növendék év végi vizsgája és egész évi munkája alapján – a vizsgabizottság dönt. A javaslatot a szaktanár teszi meg.

A táncművészeti ág tanulói félévi és év végi vizsgái az iskolában – csoportos bemutatási formában – bizottság előtt történnek.

A vizsga anyagát a csoportvezető szaktanár állítja össze. A minősítésre a szaktanár tesz javaslatot, melyről a bizottság szótöbbséggel dönt.

A képző – és iparművészeti ág tanulói minden tanév végén összeállítják munkáikból saját portfóliójukat, melyben bemutatják fejlődésüket. Az összeállított anyag és a havi érdemjegyek együtt képezik az év végi értékelés alapját.

Az értékelés formája (módja):

Fontosnak tartjuk a kellő megalapozottságot, a korrekt indoklást.

Az alapfok 1-6. valamint a továbbképző 7-10. évfolyamán a tanuló teljesítményének értékelésére (érdemjegy, osztályzat) a hagyományos 5 fokú skálát használjuk.

A tanuló tudásának értékelése:

- jeles 5
- jó 4
- közepes 3
- elégséges 2
- elégtelen 1

A tanulmányi átlagba csak a szaktudás érdemjegye számítható be.

Az előképző évfolyamokon az értékelés típuszöveggel történik.

Típus szöveges értékelése:

- kiválóan teljesített (tantárgyi dicséret)
- jól teljesített megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Az értékelés rendszeressége

Havonként egy-egy érdemjegyet kapnak diákjaink. Fontos, hogy folyamatosan képe legyen a szülőnek, a diáknak és a tanárnak a nevelési-oktatási folyamat eredményéről, a tanulók teljesítményéről.

A szülőnek az értékelésről adott információk

Folyamatos tájékoztatást kap a szülő gyermeke iskolai munkájáról. Ez az ellenőrző (tájékoztató, üzenő) füzetben keresztül történik elsősorban. A szaktanár feladata, hogy a kapott érdemjegyek ide bekerüljenek, emellett a szaktanár átnézi az ellenőrzőket, azok tartalmának valódiságát ellenőrzi.

A diákok félévi osztályzata a tájékoztató füzetbe, az év végi a bizonyítványba kerül be.

A tanulók félévi és év végi osztályzatait a tanév közben szerzett érdemjegyek alapján állapítják meg a szaktanárok. Ugyancsak a szaktanár dönt, hogy ezek az érdemjegyek milyen fajta (szóbeli, írásbeli) számonkérés alapján születnek, ezek az ellenőrzések mit tartalmaznak (mely ismereteket célozzák), illetve milyen típusú számonkérés alapján születnek.

A szaktanárok **megfelelő kapcsolattartása** is fontos, tehát a gyermekről megtudott információk kétirányú áramoltatása kiemelkedő jelentőségű.

6.3 Alapvizsga, záróvizsga

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

E rendelet azon növendékekre vonatkozik, akik 2001. szeptember 1-jén kezdték meg művészeti iskolai tanulmányaikat.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével a helyi tantervben határoztuk meg. A vizsga elméleti és gyakorlati vizsgából áll.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján oly módon állítottuk össze, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

Vizsgabizottság: 3 fős, melynek tagja a növendék szaktanára. A vizsga időpontjáról a szülőket értesíteni kell, de maga a vizsga zártkörű.

Mentesség

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga és záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

Előre hozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként különkülön osztályzattal minősítjük.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A művészeti alapvizsga, záróvizsga részei

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alap és záróvizsga követelményeit, részeit, tartalmát, értékelését a helyi tanterv tartalmazza.

I. ZENEMŰVÉSZETI ÁG

1. A zeneiskola nevelési céljai

- A zenei ízlés, a zenei karakterek iránti érzék formálása.
- A rendszeres, céltudatos munkára szoktatás.
- Fejlett érzelmi kultúra kialakítása.
- Harmonikus és kreatív személyiség fejlesztése.

2. A zeneoktatás funkciója, célja, feladata

A zeneiskola alapfokú művészetoktatási intézmény, melyben művészetre nevelés, művészeti oktatás folyik.

A zeneoktatás céljai:

- Az általános és középiskola, a család, a környezet személyiségformáló tevékenységének kiegészítése.
- A tanulók zenei ízlésének, érdeklődésének, esztétikai kultúrájának megalapozása. □
A tanulók zenei készségeinek, képességeinek fejlesztése, zenei műveltségük megalapozása.

- A növendék felkészítése szabadidejének hasznos eltöltésére, társas zenélésre.
- Az arra alkalmas tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- Az egyetemes kultúra, az európai műveltség, nemzeti, népi hagyományok, értékek átadása, értékmegőrzés.
- A művészi megjelenítés módjainak megismertetése.
- Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása.

Az intézmény feladata a zeneoktatás megvalósítása érdekében:

- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve a zenei ismeretek megszerzésének elősegítése, zenei műveltség megalapozása.
- A zenei képességek, készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, előadói és manuális készség, zenei memória, fantázia, kreativitás).
- Zenei műszavak jelentésének megismertetése.
- Főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A hangszínek, hangzások, zenei karakterek iránti fogékonyság kifejlesztése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

A **zeneiskola** céljai közt is szerepel a személyiségformálás. A profil sajátossága, hogy egy tanár egy tanulóval foglalkozik a tanórákon. Így az évek folyamán kialakult tanár-diák viszony a legtöbb esetben partneri viszonyra alakul. Ezáltal tanulóink bizonyos kontroll alatt vannak a szülői házon kívül is. A tanárok érzékenyek a tanulók problémáira, ezért azok felszínre kerülnek és az intézményvezetés, vagy a szülők bevonásával megoldást nyerhetnek. A „veszélyhelyzetek” elkerülésére, megoldására a csoportos órákon is oda kell figyelni. A társadalmi elvárás teljesítmény-centrikus, az intézmény is kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra. A tehetséggondozás érdekében emelt szintű „B” tagozatos képzést nyújtunk azoknak a növendékeknek, akik képességük, előmenetelük alapján a képzésre alkalmasak.

A kiemelkedő képességű növendékek tanításával egyenrangúnak tekintjük az átlagos képességűekkel való foglalkozást. A zene megszerettetését, a műveltség iránti igény felkeltését és erősítését, a zenével folytatott személyiségformálást. Ennek érdekében az „A” tagozatos tanulókkal olyan programot valósítunk meg, amely a tanterv keretei között maximálisan figyelembe veszi egyéb iskolai elfoglaltságaikat, de biztosítja olyan mértékű hangszeres

fejlődésüket, amely ébren tartja a kedvet a gyakorlásra, alkalmas arra, hogy növendékhangversenyeken hangszerükkel helytálljanak.

Intézményünk kiemelt feladatnak tekinti a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igényű tanulókkal való differenciált foglalkozást, az említett tanulók művészeti nevelését. A zenei oktatás, nevelés a már említett célokon túl nagy szerepet játszik a tanuláshoz szükséges képességek, készségek fejlesztésében és a munkafegyelem kialakításában.

3. Zeneiskolai tehetséggondozás

A Balatonfüzfői Irinyi János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nagy figyelemben részesíti tehetséges növendékeit. Lehetőségeihez mérten segít jó minőségű hangszerhez jutni. A gyakori szerepeltetés megszervezése fontos feladat.

Alapfok 3. osztályától lehetséges a „**B**” tagozat felvétele kiemelt tehetségű, szorgalmú növendék esetén. A „B” tagozaton való maradásról minden tanév végi vizsgán döntést hoz a bizottság.

Két tanszakosság felvételéről a két tanszak tanára tesz javaslatot az igazgatónak, aki a döntést meghozza, ha a növendék képességei indokolttá teszi. Az első hangszerből legalább három évet kell teljesíteni a növendéknek. Teljesítmény romlása esetén csak egy tanszakon tanulás engedélyezett.

4. Tantárgyi struktúra, pedagógiai szakaszolás a zeneiskolában

A zeneiskolában az alábbi hangszeres tanszakokon folyik képzés:

- billentyűs tanszak: zongora,
- vonós tanszak: (hegedű, gordonka)
- klasszikus zene: fafúvós (fuvola, furulya, klarinét, szaxofon)
- klasszikus zene: rézfúvós (trombita, kürt, tuba, harsona, oboa)
- billentyűs tanszak: szintetizátor-keyboard
- vokális tanszak (magánének) Elektroakusztikus zene

(Szintetizátor tanulása intézményünkben lehetőleg, legalább egy év zongoratanulás után és megfelelő előmenetel alapján lehetséges.)

Elméleti tantárgyak: zenei előképző, szolfézs, zeneelmélet, zeneirodalom.

Egyéb tantárgyak: kamarazenekar, kórus.

- Az előkészítő szakasz (kiselőképző, előképző, hangszeres előkészítő) feladata a művészeti képzés megkezdéséhez szükséges gyakorlati és elméleti alapok elsajátítása.
- Fejlesztő szakasz: a művészeti tanulmányok elkezdéséhez szükséges adottságok kialakítása és fejlesztése.
- Felkészítő szakasz (2-4, 4-6, TK I-IV. osztályok): felkészítés szakirányú továbbtanulásra, amatőr együttesekben való részvételre. Ráhangelés a művészetek szeretetére, a tárgyi ismeretek megtartására, a művészeti események, kiadványok iránti érdeklődésre.

A zeneiskola képzési ideje 12 év. E keretek között az oktatás előképző, alap és továbbképző évfolyamokon folyik. A képzési idő szakaszai:

- 1-2 év előképző
- 6 év alapfok ■ 4 év továbbképző

Az előképzőt nem kötelező végezni a tanulóknak.

5. Beszámoltatás, a felsőbb osztályba lépés kritériumai

A számonkérés formái főtárgyból

- félévi meghallgatás
- tanszaki előjátászás szülők előtt
- év végi vizsga

Számonkérés szolfézsából: félévkor tanítási óra keretében és év végén bizottság előtt.

A tanulók félévkor és év végén zártkörű vizsgákon adnak számot tudásukról. Bizottság ellenőrzi a tényleges évfolyam anyagának, szintjének való megfelelést.

A felsőbb osztályba lépés a vizsgabizottság javaslata alapján lehetséges. A tantervben előírt minimum követelmények elsajátítása (anyagminimum, zenei és technikai képességek) figyelembevételével.

Osztályfolytatás a tanuló zenei tanulmányai alatt 2 alkalommal lehetséges. Az első lassúbb fejlődés esetén adható, a második csak objektív körülmények, pl. kartörés, egészségügyi

problémák esetében lehetséges, orvosi igazolást hozzátartolva. Az osztályfolytatásról szóló dokumentumot a szaktanár a szülővel aláírhatja, az igazgató engedélyezi.

6. A zeneiskolai képzés struktúrája

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy: a zeneiskolában tanított valamennyi hangszeres tárgy.

A főtárgy tanítása egyéni 2x30 perc.

A kamarazenei csoportok létszáma a hangszerek összetételétől függ, 2-10 fő.

Kötelező tárgy: szolfézs

- Szolfézs előkészítő csoport létszáma maximum 15 fő.
- Kötelező szolfézs órák csoportjainak minimum létszáma 6 fő, ezen alul csoportösszevonást kell alkalmazni.
- A szolfézs kötelező tárgy képzési ideje 2x45 perc „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig, „B” tagozaton a 10. évfolyam végéig.
- Korrepetíció (zongorakiséret): fafűvós és vonós tanszakokon.
- Kötelező zongora 1x30 percben zenei pályára készülő tanulóknak.

Kötelezően választható tárgyak („A” tagozaton 5-6. és továbbképző évfolyamokon)

Elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zeneirodalom 2x45 percben

Gyakorlati: kamarazenekar, vagy zenekar 2x45 percben, kötelező zongora, kórus 2x45 percben

Az iskola kötelezi a tanulót a jogszabályban előírt 4 foglalkozás felvételére.

Választható tárgyak: (a főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgyak)

Elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zeneismeret, zenetörténet

Gyakorlati: második hangszer, zenekar, magánének, kamarazene

7. A zeneiskolai tananyag, taneszközök kiválasztásának elvei

A törzsanyag elvégzéséhez használt könyvek, kották kiválasztása a tantervben ajánlott tankönyv- és kottajegyzék alapján történik.

A kiegészítő anyag kiválasztása, a hozzá szükséges könyvek, kották meghatározása a tanár joga, de sem a növendék szüleire, sem az iskolára nem róhat nagyobb anyagi terhet.

Versenyek, rendezvényeken való részvétel:

Intézményünk a növendékek felkészültségének függvényében az alábbi versenyeken, rendezvényeken vesz részt:

- Négykezes zongoraverseny (Tapolca) – 2 évente
- Lantos Magda Megyei Zongoraverseny
- Balatonszemesi Reich Károly Illusztrációs Verseny
- Padányi rajzverseny
- Gergely Napi Művészeti Fesztivál

Évfolyamonkénti tananyag, a követelmények és a továbbhaladás feltételei tanszakonként a helyi tantervben olvashatók.

II. TÁNCMŰVÉSZETI ÁG

1. Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.

2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhethetnek jártasságot.

3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

2. Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Fejlessze

- a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját, - testi-lelki állóképességét,
- kapcsolatteremtő képességét.

Neveljen

- egészséges, jó tartású, jó mozgású tanulókat, - táncművészetet értő közönséget, - táncot szerető fiatalokat.

Készítsen fel

- a szakirányú továbbtanulásra.

Az alapfokú táncművészeti oktatásnak nem célja a hivatásos és versenytáncos képzés, de célja a tehetséges tanulók pályára irányítása, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra ösztönzése.

3. Az alapfokú táncművészeti képzés struktúrája, tanszakai

A képzés ideje: 12 év

Évfolyamok száma: 12 évfolyam A

táncképzés tanszakai: néptánc.

4. Néptánc tanszak

4.1 Óraterv

Főtárgy:

Népi játék, néptánc

Kötelező tantárgyak:

Folklórismeret, tánc történet, táncjelírás

Kötelezően választható tantárgyak:

Folklórismeret, táncjelírás, népi ének, tánc történet Szabadon

választható tantárgyak:

A tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati és elméleti tantárgya.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Népi játék, néptánc	2	2	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Kötelező Folklórismeret					1	1	1	1				
Kötelező Tánc történet									1	1		
Kötelező Táncjelírás											1	1
Szab. vál. tan.	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az értékelés szempontjai:

- technikai biztonság,
- pontos kivitelezés (ritmika, dinamika, plasztika),
- stílusos előadásmód,
- zene és tánc összhangja,
- motoros képességek (erő, ügyesség, állóképesség) fejlődése,
- mozgáshatárok fejlődése,
- mozgásanyag gazdagodása,
- kifejezőkészség, kapcsolatteremtés fejlődése.

Az értékelés formája Előkészítő:

- félévi beszámoló: a tanult játékok bemutatása, népdalok eléneklése, - év végi bemutató: a tanult játékfűzés bemutatása.

Alapfok, továbbképző:

- félévi beszámoló: a tanult anyag bemutatása,
- év végi bemutató: a tanult anyag bemutatása (improvizáció), a tanult koreográfiák színpadi bemutatása.

Az évfolyamonkénti tananyag, a követelmények, és a továbbhaladás feltétele a helyi tantervben olvashatók.

III. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG

1. Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kéz ügyességét, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi – motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését. A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait.

A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző- és iparművészeti ág sajátosságai:

- tevékenységközpontúság

- a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját, – feladattudatosság
- egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás
- amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- komplexitás
- amely átjárhatóságot biztosít a képző - és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,
- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén,
- szociális érzékenység és empátia, az én–tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

2. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.

Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.

Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.

Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót

- a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- a vizuális információk, közlemények megértésére,
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
- tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
- a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
- a kifejezési eljárások használatára,
- élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
- a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
- a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
- tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére,
- tervezésre, konstruálásra,
- a kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére,
- eszközhasználatra, anyagalakításra,
- a baleset- és munkavédelmi előírások betartására,
- tárgykészítésre, környezetformálásra,
- a kézműves tevékenységek gyakorlására,
- a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére,
- a rendeltetés - a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére,
- a mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására, - a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére, - a műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé

- a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban

- az esztétikum iránti igényt,
- az esztétikai élményképességet,
- az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

3. Az alapfokú képző és iparművészeti ág képzés struktúrája, tanszakai

A képzés ideje: 12 év

Évfolyamok száma: 12 évfolyam

Képző és iparművészeti ág: vizuális alapismeretek grafika
és festészet tanszak

4. Grafika és festészet tanszak

18.4.1. Csoportlétszámok:

Csoportlétszám: min.8, max. 20 fő (átlagosan 10 fő)

Csoportos órák időtartama: 45 perc

Heti óraszám: 2x45 perc az előképző évfolyamokon

4x45 perc az alapfok és a továbbképző évfolyamain

4.1 Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vizuális alapozó gyakorlatok	2	2										
Vizuális alkotó gyakorlatok			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Grafika és festészet alapjai			2	2	2							

Grafika és festészet műhelygyakorlat						2	2	2	2	2	2	2
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

5. A képzés tanszakai, tantárgyai

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1 - 2. évfolyama)

Vizuális alkotó gyakorlat (1 – 10. évfolyam)

Kötelező tantárgy: Grafika és festészet alapjai (1 – 3. alapfokú évfolyam)

Grafika és festészet műhelygyakorlat (3-10. évfolyamig)

A műhelygyakorlatok óraszámát 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható. Az előképzőt a tanulóknak nem kötelező elvégeznie.

Szabadon választható tantárgyak:

- Művészettörténet.
- Népművészet.

A szabad sáv keretében a fenti tantárgyak vagy a műhelygyakorlatok bármelyike választható.

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök,

technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Az évfolyamonkénti tananyag, a követelmények, és a továbbhaladás feltétele a helyi tantervben olvashatók.

6. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi

lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.